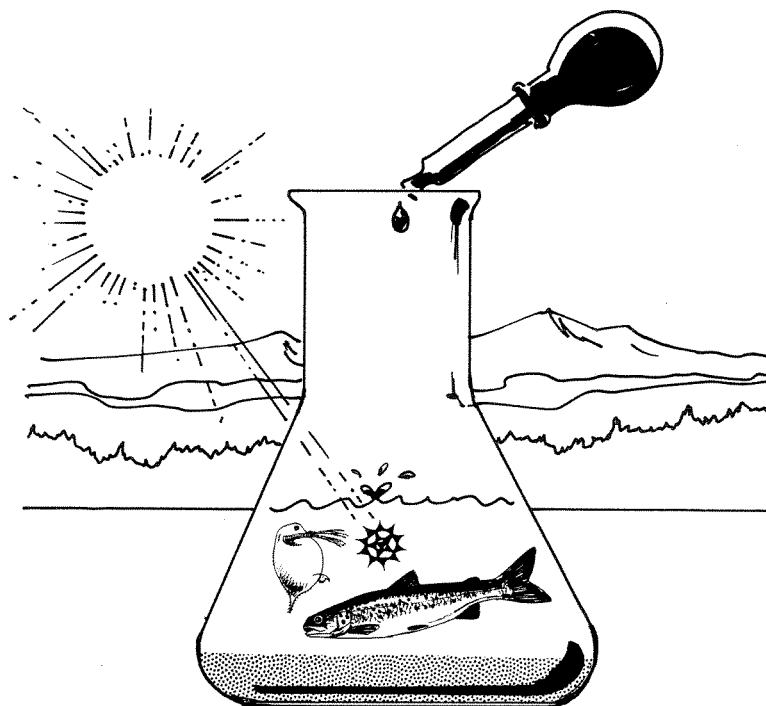

O-92046

Økotoksikologisk testing av avløpsvann fra Peterson A/S

NIVA - RAPPORT

Norsk institutt for vannforskning NIVA

Prosjektnr.: O-92046	Undernr.:
Løpenr.: 2742	Begr. distrib.:

Hovedkontor Postboks 69, Korsvoll 0808 Oslo 8 Telefon (47 2) 23 52 80 Telefax (47 2) 95 21 89	Sørlandsavdelingen Televeien 1 4890 Grimstad Telefon (47 41) 43 033 Telefax (47 41) 44 513	Østlandsavdelingen Rute 866 2312 Ottestad Telefon (47 65) 76 752 Telefax (47 65) 78 402	Vestlandsavdelingen Breiviken 5 5035 Bergen - Sandviken Telefon (47 5) 95 17 00 Telefax (47 5) 25 78 90	Akvaplan-NIVA A/S Søndre Tollbugate 3 9000 Tromsø Telefon (47 83) 85 280 Telefax (47 83) 80 509
--	---	--	--	--

Rapportens tittel: Økotoksikologisk testing av avløpsvann fra Peterson A/S	Dato: 18.05.92 Trykket: NIVA 1992
	Faggruppe: Miljøtoksikologi
Forfatter(e): Torsten Källqvist	Geografisk område: Østfold
	Antall sider: Opplag: 21 65

Oppdragsgiver: Peterson A/S Kjemisk divisjon	Oppdragsg. ref. (evt. NTNf-nr.): AKN.2013.MKJ
---	--

Ekstrakt:

En prøve av prosessavløpsvann etter rensing fra destillasjon av tallolje ved Peterson A/S, tatt i mars 1992 er testet m.h.t. giftighet overfor alger, dafnier og fisk. Videre er det utført en 28 døgns nedbrytbarhetstest. Det ble påvist giftvirkninger på grønnalgen *Selenastrum capricornutum* ned til ca. 0.3% konsentrasjon. EC₅₀-verdiene var 1.1% for alger og 0.96% for *Daphnia magna*. LC₅₀-verdien for laks ved 4 døgns eksponering var 0.6%. Det organiske innholdet i avløpsvannet var til største delen lett nedbrytbart. Nedbrytbarheten av DOC var ca. 80% i løpet av 28 døgn. Det totale oksygenforbruket i uforynnnet prøve var ca. 4000 mg/l.

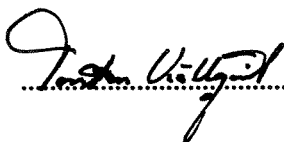
4 emneord, norske

1. Industriavløpsvann
2. Giftighetstester
3. Nedbrytbarhetstester
- 4.

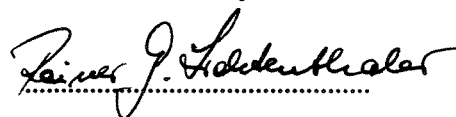
4 emneord, engelske

1. Industrial waste water
2. Toxicity tests
3. Degradation tests
- 4.

Prosjektleder

.....

For administrasjonen

.....

ISBN 82-577-2117-4

Norsk Institutt for Vannforskning NIVA

O-92046

Økotoksikologisk testing av avløpsvann

fra Peterson A/S

Prosjektleder:	Torsten Källqvist
Medarbeidere:	Harry Efraimsen
	Magne Grande
	Randi Romstad
	Sigbjørn Andersen

INNHOLDSFORTEGNELSE

	side
Bakgrunn	3
Beskrivelse av avløpsvann	3
Testprogram	3
Resultat	5
Kommentarer	7
Vedlegg 1: Toksisitetstest, alger	9
Vedlegg 2: Toksisitetstest, Daphnia magna	13
Vedlegg 3: Toksisitetstest, fisk	16
Vedlegg 4: Nedbrytbarhetstest	19

BAKGRUNN

Peterson A/S Greåker, Divisjon Kjemi henvendte seg i mars 1992 til NIVA for å få utført en økotoksikologisk karaktisering av prosessavløpsvann.

BESKRIVELSE AV AVLØPSVANN

En prøve av prosessavløpsvann fra destillasjon av tallolje ble tatt ved utløp fra renseanlegg av personell ved bedriften 16.3.92. Prøven ble transportert til NIVA i en plastkann og ble levert samme dagen.

TESTPROGRAM

Karakteriseringen av de tre prøvene omfatter undersøkelse av gifteffekter på tre kategorier av organismer; alger, krepsdyr og fisk. Videre ble nedbrytbarheten av organiske forbindelser i avløpsvannet undersøkt.

Testene er de samme som blir brukt til klassifisering/merking av kjemikalier m.h.t. miljøfarlighet, og gir et grovt mål på stoffers generelle giftighet for vannlevende organismer. Ved slike undersøkelser er det vanlig å bruke et batteri av testorganismer fra ulike viktige organismegrupper fordi det kan forekomme stor forskjell i følsomhet mellom ulike organismer. Den mest benyttede testkombinasjonen er giftighetstester med alger, vannlopper og fisk. I tillegg til at disse tre organismene representerer ulike fylogenetiske grupper og derfor kan ventes å reagere forskjellig på en giftpåvirkning, så representerer de samtidig tre ledd i en næringskjede. Algene er planter og de viktigste primærprodusentene i de fleste akvatiske økosystemer. Vannloppene lever av planktonalger og representerer derfor det første konsumentleddet og fisken kan leve av bl. a. vannlopper og er dermed et annet konsumentledd.

Toksisitetstestene utføres ved at testorganismene eksponeres for en konsentrasjonsserie av teststoffet (en kjemikalie eller et avløpsvann) fortynnet i et kontrollvann. Testorganismenes respons (f. eks. vekst eller dødelighet) blir så målt over en viss tid. Resultatene kan tegnes opp i et konsentrasjon/responsdiagram, som viser hvordan gifteffekten endres med konsentrasjonen av teststoffet. Fra responsdiagrammet kan den konsentrasjon som gir 50% effekt på den målte responsen utleses. Denne konsentrasjon betegnes LC_{50} , hvis den målte respons er dødelighet (letalitet) eller EC_{50} , hvis andre responser en dødelighet, s.k. subletale responser blir undersøkt (f. eks. vekst). EC står her for "effect concentration".

Analogt med LC_{50} og EC_{50} representerer LC_{10} og EC_{10} de konsentrasjoner som gir 10% dødelighet eller effekt på testorganismene.

Algetesten ble utført i henhold til OECD Guideline 201 og ISO/DIS 8692 "Algal growth inhibition test", med *Selenastrum capricornutum* som testorganisme. En konsentrasjons-

serie av prøven i et algevekstmedium ble pH-justert til ca. 7.9 og podet med aktivt voksende testalger fra en stamkultur og inkubert under standard betingelser på et gyngbord. Belysningen var kontinuerlig ($70 \mu\text{E m}^{-2}\text{S}^{-1}$) fra lysstoffrør og temperaturen $20 \text{ }^\circ\text{C}$. Det ble brukt tre parallelle kulturer for hver konsentrasjon og 6 kontrollkulturer i rent vekstmedium.

Veksten i kulturene ble fulgt ved telling av algeceller etter 24, 48 og 72 timer. Fra vekstkurvene kan man se om veksten har vært hemmet i forhold til kontrollkulturene under noen del av eksponeringstiden. Algenes veksthastighet ble beregnet fra økningen i antall celler fra start til slutt (3 døgn). Veksthastighetene ved ulike konsentrasjoner av teststoffet ble tegnet opp i et konsentrasjon/responsdiagram. Responskurven ble konstruert etter probit-transformasjon av responsen og lineær regresjon av probit-verdiene mot logaritmen for konsentrasjon. EC_{50} -verdien med konfidensintervall ble beregnet fra regresjonsligningen.

Giftighetstesten med vannlopper (*Daphnia magna*) ble gjort i henhold til OECD Guideline 202 og ISO 6341 "Determination of the inhibition of the motility of *Daphnia magna*". Forsøksdyr som var mindre enn 24 timer gamle ble eksponert i en fortyningsserie av teststoffet i et fortyningssvann med en hardhet på ca. $250 \text{ mg CaCO}_3/\text{l}$. og pH 7.9. pH-verdien ble justert til 7.9-8 i samtlige løsninger. Det ble benyttet fire enheter med 5-7 dyr for hver konsentrasjon.

Testen ble utført ved $20 \text{ }^\circ\text{C}$. Etter 24 og 48 timer ble antall dyr som ikke var i stand til å bevege seg registrert. Konsentrasjon/responskurven og EC_{50} -verdien ble beregnet ved probit-analyse.

Giftighetstesten med fisk ble utført i overensstemmelse med OECD Guideline 201: "Fish acute toxicity test". Testen ble utført med årsyngel av laks (*Salmo salar*). Dødeligheten av fisken ble undersøkt over 4 døgn i ulike konsentrasjoner av prøvene. Innsjøvann fra Maridalsvatn ble brukt som fortyningssvann. pH-verdien ved de konsentrasjoner som ble testet var i området 6.3 - 6.6. Fiskene ble overført til ny testløsning hvert døgn (semistatisk metode). LC_{50} -verdien ble avlest fra konsentrasjon/responskurven.

Nedbrytbarheten av organiske forbindelser i avløpsvannet ble undersøkt i henhold til ISO/DIS 9408. Ved testen måles forbruket av oksygen ved aerob nedbrytning fortløpende i 4 uker (respirometrisk nedbrytbarhetstest). Dessuten måles reduksjonen av innholdet av DOC ved analyser ved start og slutt.

Prøven ble fortynt til ca. 30 mg løst organisk karbon (DOC) pr l, i destillert vann tilsatt uorganiske salter. Et inokulum av mikroorganismer fra aktivslam ble tilsatt. Prøvene ble inkubert i lukkede, mørke flasker som var tilkoblet manometre. Karbondioksyd, produsert ved nedbrytningen ble absorbert i lut i en beholder inne i flasken. Oksygenforbruket ble avlest fortløpende på manometrene. DOC-analysene ble utført med en Dohrmann DC-190 karbonanalysator.

RESULTAT

Resultatene av de ulike testene er gjengitt i testrapporter i vedleggene 1-4. EC_{50} og LC_{50} -verdiene er sammenstilt i tabell 1.

Tabell 1. EC_{50} og LC_{50} verdier (% konsentrasjon) ved giftighetstester av delstrømmene.

Prøve	Alger	Daphnia	laks
	EC_{50} (%)	LC_{50} (%)	LC_{50} (%)
Peterson A/S	1.1	0.96	0.6

Avløpsvannets effekt på vekst av algen *Selenastrum capricornutum* er vist i figur 1. Hemming av veksten ble registrert ved konsentrasjoner over ca. 0.3%. 50% veksthemming (EC_{50}) var ved 1.1%. Prøvens lave pH-verdi har ikke bidratt til den veksthemmende effekten siden samtlige blandinger ble justert til fortynningsvannets pH-verdi ved tilsetning av NaOH.

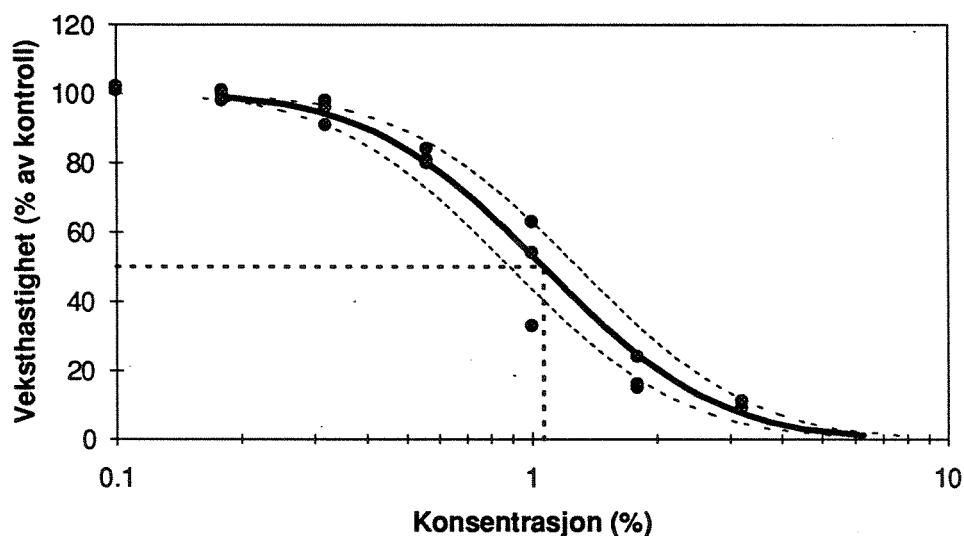

Fig. 1. Avløpsvannets effekt på veksthastigheten hos *Selenastrum capricornutum*. Veksthastigheten er vist som % av kontrollkulturenes veksthastighet (100%).

Konsentrasjon/respons-diagram for effekter på *Daphnia magna* (immobilisering) etter 48 timers eksponering er vist i figur 2. En signifikant økt dødelighet ble konstatert ved 0.56% konsentrasjon. EC_{50} -verdien ble beregnet til 2.5%. Også testen med dafnier ble gjort i pH-justerte løsninger og giftvirkningen skyldes således ikke avløpsvannets lave pH-verdi.

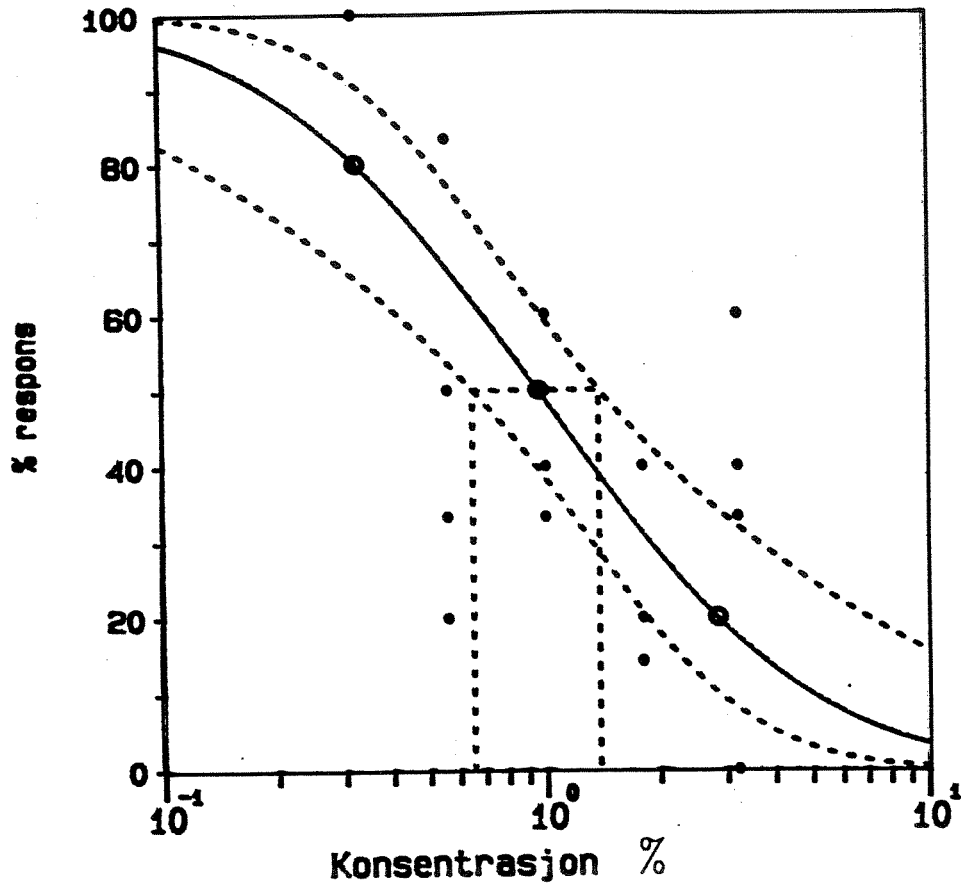
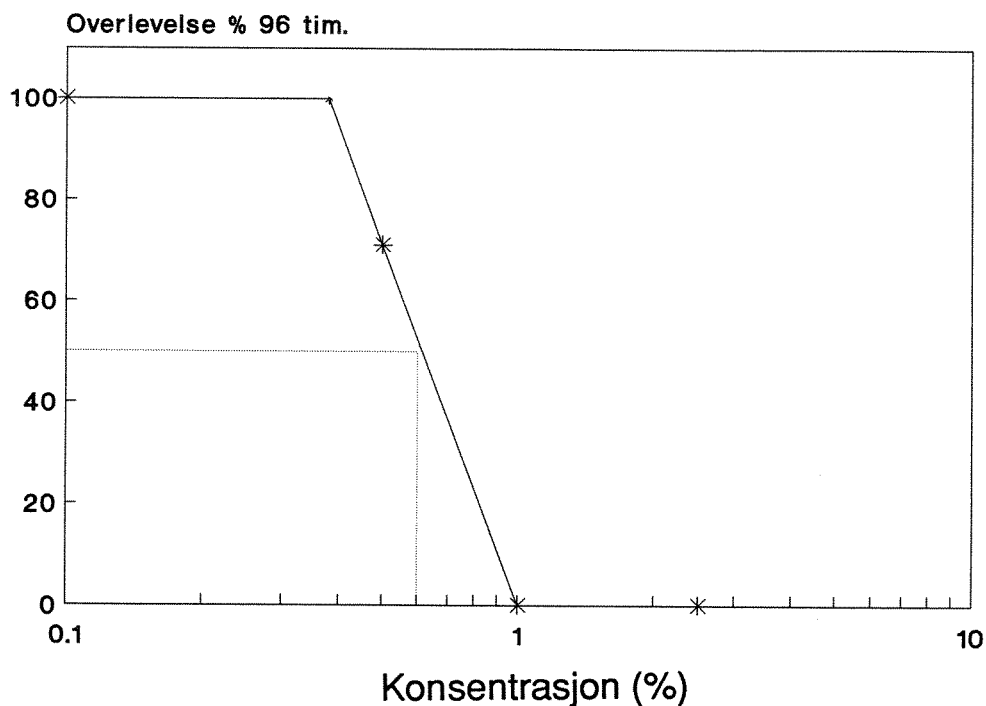

Fig. 2. Avløpsvannets immobiliserende effekt på krepsdyret *Daphnia magna* ved 4 døgns eksponering.

Ved testen med laksyngel overlevde samtlige fisker ved 0.1% konsentrasjon, mens dødeligheten etter 4 døgn var ca. 30% i 0.5% konsentrasjon. (Se fig. 3). 4d LC₅₀ ble beregnet til 0.6%. pH-verdien ved de konsentrasjoner som ble testet varierte i området 6.3-6.6.

Reduksjonen av løst organisk karbon (DOC), samt oksygenforbruket (BOD) ved nedbrytbarhetstestene er vist i tabell 2. Testen viste en relativt rask nedbrytning, som begynte å stagnere allerede etter 10 døgn. (Se fig. 4). Ca. 80% av DOC ble omsatt i løpet av 28 døgn. Oksygenforbruket BOD₂₈ omregnet til uforynnnet prøve, var 3975 mg/l. Dette er høyt i forhold til mengden DOC som ble omsatt (1115 mg/l). Dette kan forklares at også en del av det partikulære organiske materialet i prøven er blitt brutt ned og svarer for en del av oksygenforbruket.

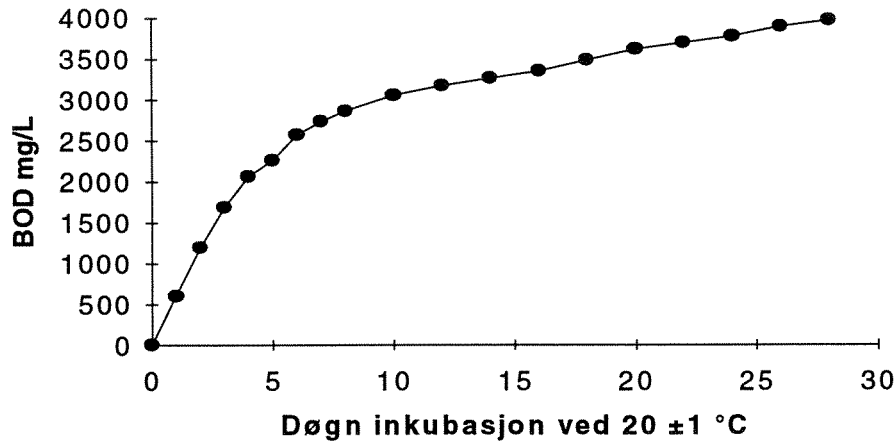
Figur 3. Avløpsvannets effekt på overlevelse av laksyngel etter 4 døgns eksponering

Tabell 2. Innhold av løst organisk karbon (DOC), samt DOC-reduksjon og biokjemisk oksygenforbruk (BOD) ved 28 døgns nedbrytbarhetstest ved 20 °C.

Prøve	DOC (mg/l)	DOC-red. (%)	BOD ₂₈ (mg O/l)
Peterson A/S	1440	81	3975

KOMMENTARER

Giftighetstestne viser at avløpsvannet gir akutte gifteffekter ned til konsentrasjoner i området 0.3-0.5%, d.v.s. 3-5 ml/l. Det betyr at avløpsvannet må fortynnes ca. 300 ganger for å unngå slike effekter av korttids-eksponering.

Figur 4. Forløp av nedbrytbarheten registrert som oksygenforbruk ved inkubering i 20 °C i 28 døgn.

For å beskytte organismer i resipienten må også kroniske effekter ved langtids-eksponering unngås. Slike tester har ikke inngått i denne undersøkelsen, men erfaringer fra undersøkelser av et stort antall toksiske kjemikalier har vist at kroniske effekter kan ventes å opptre ned til konsentrasjoner som er 10-100 ganger lavere enn EC- eller LC₅₀-verdiene fra korttidstester. Med utgangspunkt i den laveste LC₅₀-verdien, for laks som var 0.6% og ved bruk av en empirisk formel for beregning av kronisk NOEC (No observed effect concentration) foreslått av Slooff et al. (1986), kan den konsentrasjon som ikke ventes gi kroniske effekter i resipienten beregnes til 0.03%. Fortynningsbehovet for å unngå kroniske effekter blir da ca. 3300 ganger. Det kan ikke utelukkes at enkelte organismer kan være betydelig mer følsomme enn de som er testet, men når følsomheten var såvidt lik hos alger, dafnier og laks tyder det på at virkningsmekanismen er lite artsspesifikk.

Nedbrytbarhetstesten viser at mesteparten av det organiske materialet i avløpsvannet er lett nedbrytbart. Dette innebærer et stort oksygenforbruk i resipienten, men betyr samtidig trolig at faren for toksiske effekter langt fra utslippsområdet er liten. Det er imidlertid ikke foretatt noen undersøkelse av toksisiteten etter nedbrytning for å se om de toksiske komponentene i avløpsvannet brytes ned.

REFERANSE

Slooff, W, vanOers, J.A.M. and deZwart, D. (1986): Margins of uncertainty in ecotoxicological hazard assessment. *Environmental Toxicology and Chemistry* 5, pp. 841-852.

Vedlegg 1.

Toksisitetester - Alger

Norsk institutt for vannforskning NIVA

Testrapport

Toksisitetstest med alger, ISO DIS 8692

Teststoff: Avløpsvann fra Peterson AS, Greåker 16.3.92

Test data:

Organisme: *Selenastrum capricornutum* NIVA CHL1
 Testparameter: Veksthastighet fra start til 72 timer
 Stamkultur: Semi-kontinuerlig i 10% Z8 vekstmedium (Staub 1961)
 Start dato: 17.3.92
 Konsentrasjoner: 0.10%, 0.18%, 0.32%, 0.56%, 1.0%, 1.8%, 3.2%
 Test medium: ISO DIS 8692
 Inkuberingsutstyr: Gyngebord
 Dyrkingsflasker: 100 ml ståkolber med 50 ml medium
 Lys: 70 $\mu\text{E m}^2 \text{s}^{-1}$, kontinuerlig fra dagslys-type lysstoffrør
 Temperatur: 20 °C
 pH: Start : 7.7-8.1, Slutt: 7.9-8.2
 Vekstmåling: Partikkeltelling med Coulter Multisizer
 Beregning av EC_{50} *: Probit transformering og lineær regresjon av probit verdier mot log konsentrasjon.
 Beregning av NOEC * t-test

Resultater

Celletetthet på hvert målepunkt, den beregnede areal under vekstkurve og veksthastighet i hver kolbe er vist på vedlagt skjema. Middelerverdi for kontroller og ved ulike konsentrasjoner av teststoff er listet lengst ned på å skjemaet. Vekstkurver for hver konsentrasjon av teststoffet er vist i figur 1. Konsentrasjon/responskurven er vist i figur 2.

Parameter	Enhet	EC_{50}	95% konf. int.	EC_{10}	95% konf. int.	NOEC
Veksthastighet	%	1.1	0.95 - 1.2	0.40	0.34 - 0.47	0.18

Ansvarlig for testen: Torsten Källqvist

* EC_{50} = Den konsentrasjon som gir 50% reduksjon av testparameteren i forhold til kontrollkulturer

* NOEC = Høyeste testede konsentrasjon uten signifikant effekt

Ref: Staub (1961): Ernährungsphysiologische Untersuchungen an der planktischen Blaualge *Oscillatoria rubescens* D.C. Schweiz. Z. Hydrol. 23: 82-198.

Norsk institutt for vannforskning NIVA

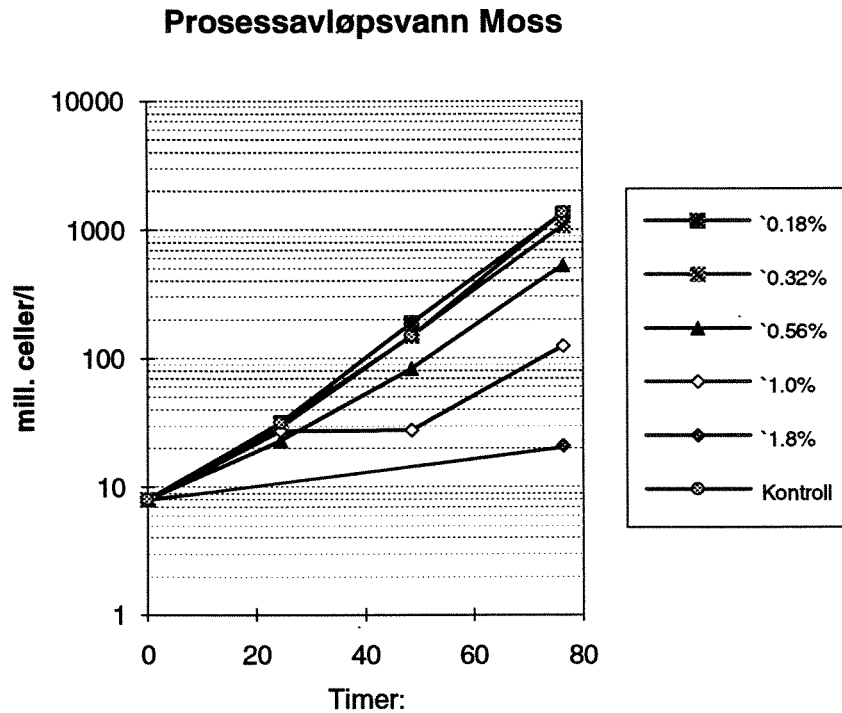

Fig. 1. Vekstkurver for *Selenastrum capricornutum* i ulike konsentrasjoner av avløpsvann fra Peterson AS,

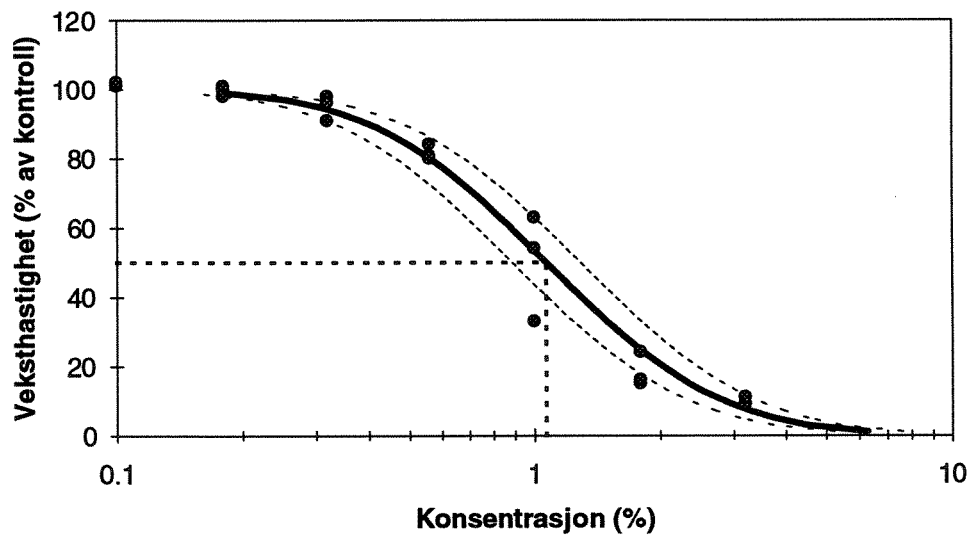

Fig. 2. Effekt av avløpsvann fra Peterson AS på veksthastigheten til *Selenastrum capricornutum*. Den heltrukne linien viser konsentrasjon/responskurven med 95% konfidensintervall (streakede linier).

TEST:>> ISO 8692

Dato>>> 17.3.92

TESTSTOFF>>> Prosessavløpsvann Moss

TESTALGE>>>> *Selenastrum capricornutum*

Medium ISO

INOKULUM>>>> 8 mill. celler/l

	Timer:	Dag 1	Dag 2	Dag 3	Areal	Areal %	V. hast.	V. hast %
		24.5	48.5	76.5				
		mill/l	mill/l	mill./l				
Kons. 1	`0.1%	35	218	1464	26499	114	1.63	101
		37	210	1430	25863	112	1.63	101
		34	212	1488	26655	115	1.64	102
Kons. 2	`0.18%	31	192	1435	25320	109	1.63	101
		31	188	1347	23984	103	1.61	100
		33	186	1239	22468	97	1.58	98
Kons. 3	`0.32%	32	166	1239	21924	95	1.58	98
		28	146	1136	19865	86	1.55	97
		28	138	862	15821	68	1.47	91
Kons. 4	`0.56%	21	68	507	8861	38	1.30	81
		22	77	468	8574	37	1.28	79
		26	106	613	11455	49	1.36	85
Kons. 5	`1.0%	28	26	130	2661	11	0.87	54
		28	37	200	3927	17	1.01	63
		26	20	44	1253	5	0.53	33
Kons. 6	`1.8%	partikkelinteferens		17			0.24	15
		partikkelinteferens		18			0.25	16
		partikkelinteferens		28			0.39	24
Kons. 7	`3.2%	partikkelinteferens		13			0.15	9
		partikkelinteferens		14			0.18	11
		partikkelinteferens		14			0.18	11
Kontroll		35	154	1440	24499	106	1.63	101
		32	134	1210	20686	89	1.57	98
		34	152	1482	25011	108	1.64	102
		30	152	1456	24550	106	1.63	101
		31	162	1292	22538	97	1.60	99
		27	138	1289	21775	94	1.59	99

MIDDELVERDIER

`0.1%	Mv.	35.33	213.33	1460.67	26339	113.65	1.63	101.42
	St. d.	1.25	3.40	23.80	342	1.48	0.01	0.32
`0.18%	Mv.	31.67	188.67	1340.33	23924	103.23	1.61	99.72
	St. d.	0.94	2.49	80.16	1165	5.03	0.02	1.17
`0.32%	Mv.	29.33	150.00	1079.00	19203	82.86	1.53	95.30
	St. d.	1.89	11.78	159.10	2535	10.94	0.05	3.01
`0.56%	Mv.	23.00	83.67	529.33	9630	41.55	1.31	81.53
	St. d.	2.16	16.21	61.27	1296	5.59	0.04	2.20
`1.0%	Mv.	27.33	27.67	124.67	2614	11.28	0.81	50.07
	St. d.	0.94	7.04	63.80	1092	4.71	0.20	12.41
`1.8%	Mv.	partikkelinteferens		21.00			0.29	18.29
	St. d.	partikkelinteferens		4.97			0.07	4.34
`3.2%	Mv.	partikkelinteferens		13.67			0.17	10.42
	St. d.	partikkelinteferens		0.47			0.01	0.68
Kontroll	Mv.	31.50	148.67	1361.50	23176	100.00	1.61	100.00
	St. d.	2.63	9.64	102.19	1611	6.95	0.02	1.48

Vedlegg 2.

Toksisitetstester - *Daphnia magna*

Norsk institutt for vannforskning NIVA

Testrapport

Akkut toksisitet, *Daphnia magna*

Testmetode: ISO 6341, "Water Quality - Determination of the inhibition of the motility of *Daphnia magna*" Metoden er i samsvar med OECD Guideline 202; "Daphnia sp. acute immobilization test"

Teststoff	Prosessavløpsvann Peterson A/S, 16.3.92			
Lab.kode				
Testorganisme	<i>Daphnia magna</i> , stamme fra Göteborgs Universitet, Zoofysiologiska Institutionen. Vedlikeholdt i 5 µm filt. naturlig overflatevann tilsatt 50% Elendt M7 og foret med <i>Selenastrum capricornutum</i> som er dyrket i 10% Z8 næringssaltløsning.			
Testperiode	17-19.3.92			
Fortynningsmedium	Elendt M7.			
Testkonsentrasjoner	0.32, 0.56, 1.0, 1.8, 3.2 %			
Antall enheter	4 kar med 5-7 dyr for hver konsentrasjon			
Temperatur	20±0.5°C			
Lys	700 lux			
pH-verdi	kontroll		høyeste testkonsentrasjon	
	start	slutt	start	slutt
	7.92	7.45	8.0	7.54
Oksygenmetning	>60%			
Beregning av EC ₅₀	Probit-analyse			

Referansestoff: Kaliumdikromat: 24t EC₅₀=1.13

Resultater:

Konsentrasjon/respons-diagram som viser andelen overlevende testorganismer ved ulike konsentrasjoner av avløpsvann er vist i figur 1.

Prøve	Enhet	24 timer			48 timer		
		EC ₅₀	95% konf. int.	EC ₂₀	EC ₅₀	95% konf. int.	EC ₂₀
	%	2.5	1.8 - 4.3	1.1	0.96	0.65 - 1.4	0.33

Utført av:

Randi Romstad
Randi Romstad

Testansvarlig:

Torsten Kälqvist
Torsten Kälqvist

Norsk institutt for vannforskning NIVA

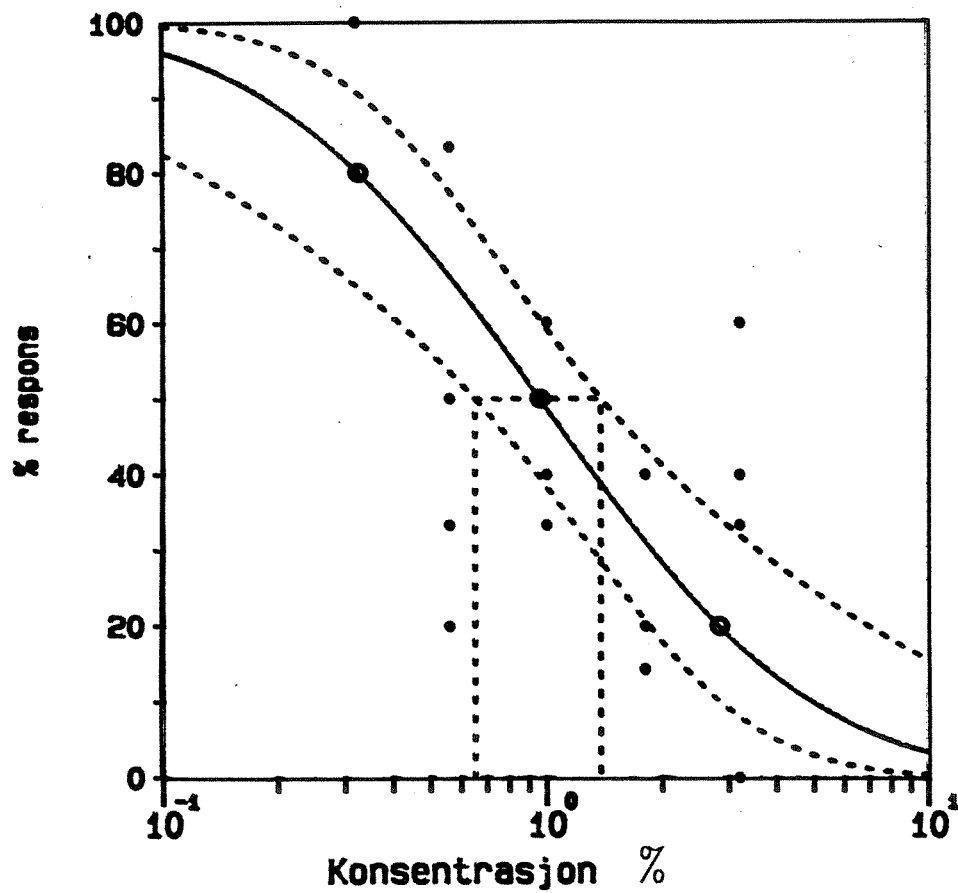

Fig. 1. Effekt av avløpsvann fra Peterson A/S på overlevelse av *Daphnia magna* etter 48 timer

Vedlegg 3.

Toksisitetstester - Laks

Norsk institutt for vannforskning NIVA

Testrapport

Toksisitetstest med fisk OECD 203

Teststoff

Prosessavløpsvann fra Peterson A/S, 16.3.92

Testmetode

Testen er utført i overensstemmelse med "OECD Guidelines for testing of chemicals" (No. 203; Fish, acute toxicity test) og en noe modifisert Norsk Standard, NS 4717; "Bestemmelse av kjemiske produkters og avløpsvanns akutte toksisitet for ferskvannsfisk - semistatisk metode".

Testorganisme

Årsyngel (0+) av laks (*Salmo salar*), med middelvekt 1.3 g og -lengde 5.1 cm. Fisken var hentet på et oppdrettanlegg ved Oslo (OFA-Sørkedalen).

Utførelse

Forsøkene ble utført i glassakvarier med 10 l vann og 7 fisk i hver konsentrasjon av avløpsvann. Avløpsvannet ble fortynnet direkte i testkarene til de aktuelle konsentrasjoner. pH i de testede fortynninger varierte i området 6.3 - 6.6. Testfiskene ble overført til ny løsning hvert døgn (semistatisk metode) og forsøket pågikk i 4 døgn. Fisken ble observert daglig og døde fisk ble notert og fjernet. Vannkvaliteten i det benyttede fortynningsvannet fremgår av tabell 1. Vannet er et typisk norsk overflatevann, bløtt, svakt surt og med relativt lite innhold av løste organiske stoffer. For å opprettholde gassbalansen i løsningene ble benyttet en forsiktig innblåsing av luft. Temperaturen under forsøkene var 9.1 ± 1.5 °C.

Tabell 1. Noen kjemiske data for vann benyttet i test med laks (Maridalsvann)

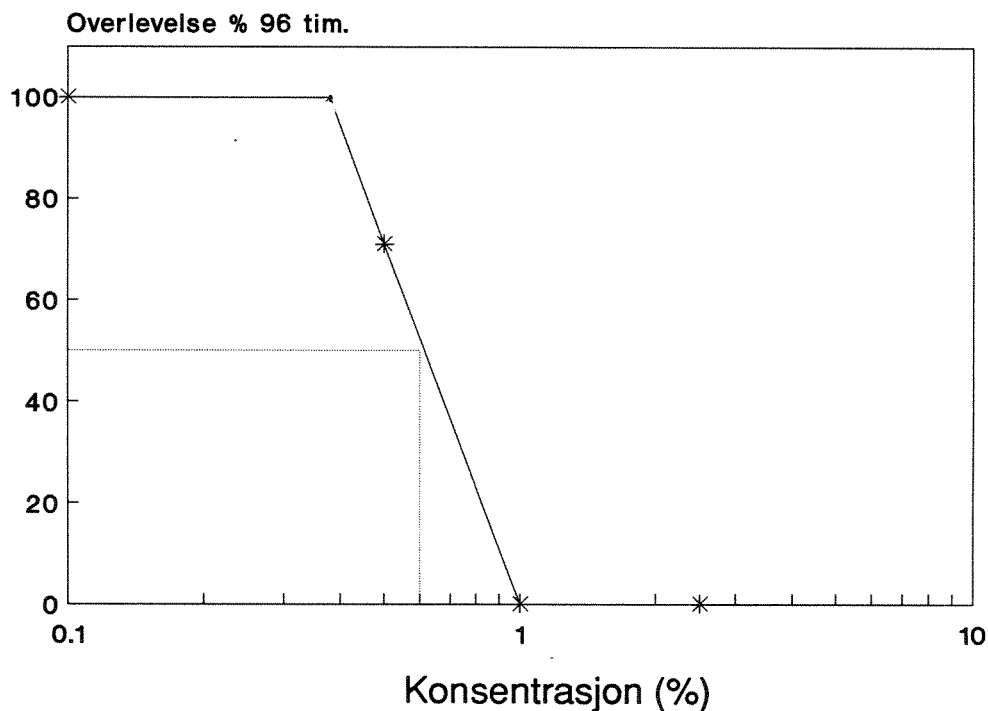
pH		6.7
Konduktivitet	ms/m 25 °C	2.94
TOC	mg C/l	2.33
Ca	mg/l	2.57
Hardhet	mgCaCO ₃ /l	11

Resultater

I tabell 2 og figur 1 er oppført dødeligheten i hver konsentrasjon av avløpsvannet. På figuren er 4d LC₅₀-verdien avsatt (Den konsentrasjoner som dreper 50% av forsøksfisken i løpet av 4 døgn). LC₅₀-verdien ble 0.6 % (6 ml/l).

Tabell 2. Kumulativt antall (%) døde fisk ved forskjellig eksponeringstid og konsentrasjon av avløpsvann

Konsentrasjon	timer			
	24	48	72	96
0	0	0	0	0
0.1	0	0	0	0
0.5	0	0	0	2 (29)
1	3 (43)	7 (100)	7 (100)	7 (100)
2.5	7 (100)	7 (100)	7 (100)	7 (100)

Figur 1. Overlevelse av laks i ulike konsentrasjoner av prosessavløpsvann fra Peterson A/S.

Testansvarlig: Magne Grande

Vedlegg 4

Nedbrytbarhetstest

TESTRAPPORT

ISO/DIS 9408

BIOOKSIDASJON AV LETT NEDBRYTBART ORGANISK STOFF

Oppdragsnr.: 92046

Testperiode: 17.03.1992-14.04.1992

Teststoff: Avløpsvann

Testapparat:	Manometrisk respirometer, WTW 2001
Nærings-løsning:	ISO/DIS 9408 Saltløsn. A, 10 ml/L (1,3 mg N/L)
Inokulum:	Blanding av mikroorganismer fra lab. produsert biologisk aktivt slam (Husmann unit) dyrket i OECD syntetisk kloakk, og kommunalt avløpsvann (luftet i 2 døgn, NS 4849). Suspensjonen ble sentrifugert (3000 g) 2 ganger og resuspendert i BOD-nærings saltløsning, for "utvasking" av løste stoffer. STS: 20 mg/L i testløsningen.
Inkubasjon:	Temperatur: 20 ± 1 °C . Varighet: 28 dager.
pH:	Start 7,4 Slutt: 8,2
Referanse-stoff:	20 mg C/L Lag-fase: 3 døgn
Anilin	Nedbrytningsgrad: DOC-reduksjon, 98 % etter 28 døgn.
Giftighets-kontroll	Ingen hemning ble observert i blandprøve med anilin og teststoff ved aktuell fortyning , sammenlignet med anilinkontrollen.

BOD-verdiene er korrigerert for inokulumets BOD-verdi (blank) og nitrifikasjon på basis av $\text{NO}_3\text{-N}$, analysert ved start og stutt.

RESULTATER:

(Middelverdi av duplikater for DOC og triplikater for BOD_{28}). Verdiene repr. ufort. prøve; mg/L .

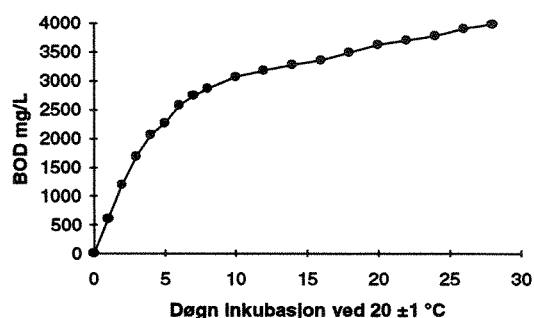
Prøve mrk..	Fort.grad	BOD28	DOC 0	DOC28	DOC-red..
Avløpsvann	(1:50)	3975	1440	325	81 %

Kommentarer:

Utviklingen i BOD viser en relativt rask nedbrytning som begynte å stagnere allerede etter 10 døgn. Rest-DOC etter 28 døgn nedbrytning viser at 1:5 del er tyngre nedbrytbart.

Den relativt høye BOD_{28} -verdi i forhold til reduksjon av DOC kan forklares med omsetning av partikulært bundet karbon som har blitt frigitt under nedbrytningen.

Oksidasjonskurve:

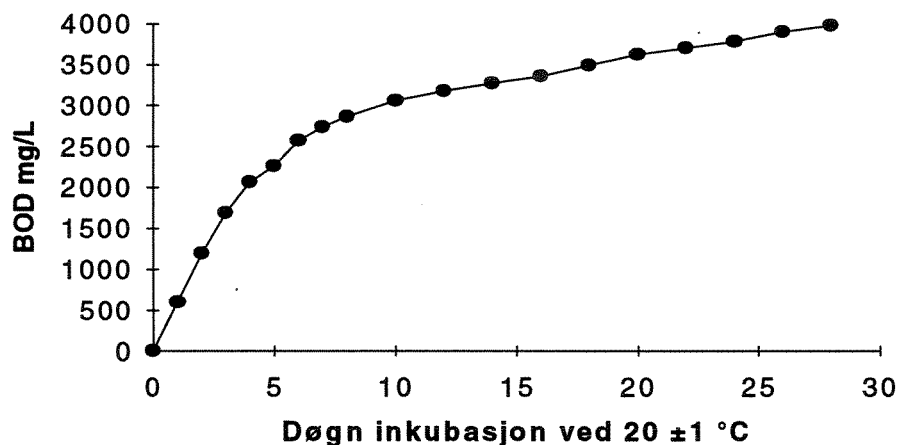
DATASKJEMA

Teststoff: Avløpsvann
 Fortynningsgrad: 1:50

Løst organisk karbon, DOC mg/L i testløsningene

Medium	Flaske	Startverdi	28 døgn
		0	28
Inokulum	C1	0.92	1.34
"	C2	0.58	1.03
"	Cmv.	0.75	1.19
Teststoff.	A1	29.3	6.52
"	A2	28.4	6.45
"	Amv.	28.85	6.49
Korrigert startverdi		28.1	5.30
DOC-reduksjon etter x døgn nedbrytning			81%

Nedbrytbarhetskurve:

Testansvarlig: Harry Efraimssen

REFERANSE: 1. ISO/DIS 9408 Water Quality- Evaluation in a aqueous medium of the "ultimate" biodegradability of organic compounds- Method by determining the oxygen demand in closed respirometer.
 2. OECD Guideline for testing of chemicals, 301 Manometric respirometry. "Ready biodegradability"

Biokjemisk oksygenforbruk i testløsningen er bestemt med oksygen probe, (WTW oxi 2000) målt ved start og slutt. Utviklingen er basert på manometeravlesning i henhold til manual -spesifikasjon.

DOC ble analysert på Dohrmann DC-190, med høy temperatur (680 °C) og platina som katalysator.

NO₃-N ble analysert etter HACH Nitrate,HR. Cadmium reduction Method. Kontroll-måling ble utført med NIVAs standard-metode.

Norsk institutt for vannforskning NIVA

Postboks 69 Korsvoll, 0808 Oslo
ISBN 82-577-2117-4